


## Inzetwijzer voor hulpmiddel Tessa

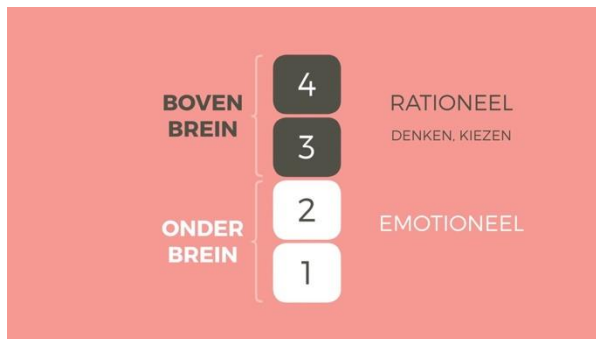
<p><b>1. Bij welke zorgvragen helpt Tessa?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verminderde dag structuur</li> <li>• Niet zelfstandig in ADL</li> <li>• Tekort aan zelfzorg</li> <li>• Weerstand bij zorg</li> <li>• Ondervoeding</li> <li>• Ongeplande hulpvragen (e.g. bellen, alarmering)</li> <li>• Apathie (initiatiefverlies)</li> <li>• Sociale eenzaamheid</li> <li>• Sombere stemming</li> <li>• Onvoldoende beweging</li> <li>• Onrust</li> <li>• Agressiviteit</li> </ul>	<p><b>2. Als die voortkomen uit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verlies van tijdsbesef</li> <li>• Apathie</li> <li>• Gebrek aan motivatie</li> <li>• Onzekerheid</li> <li>• Niet kunnen omgaan met onverwachte gebeurtenissen</li> <li>• Geheugenproblematiek</li> <li>• Moeite met plannen en overzicht bewaren</li> <li>• Ordenen van prikkels</li> </ul> 	<p><b>3. Op wat voor manier kan Tessa ondersteunen?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitspreken van herinneringen</li> <li>• Aankondigen bezoek</li> <li>• Structuur brengen in de dag</li> <li>• Aanmoedigen</li> <li>• Alledaagse handelingen begeleiden</li> <li>• Stimuleren/prikkelen tot het nemen van initiatief</li> <li>• Afspelen van favoriete muziek</li> </ul>
<p><b>4. Hoe wordt Tessa ingezet?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een zorgverlener beoordeelt op basis van het cliënt zorgdossier op welke doelen/zorgvragen Tessa kan ondersteunen</li> <li>• Een zorgverlener met een goede vertrouwensband vertaalt de persoonlijke doelen en zorgvragen naar zinvolle TIP-momenten voor Tessa</li> <li>• Tessa helpt met zowel “functionele” als “leuke” tipmomenten</li> <li>• De mantelzorger, zorgverlener of cliënt bedient de Tessa App en stelt TIP-momenten in</li> <li>• Zorgverlener en cliënt evalueren samen de resultaten en werken de TIP-momenten bij naar aanleiding van ervaringen en zorgdossier</li> </ul>		
<p><b>Randvoorwaarden</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cliënt heeft een redelijk tot goed gehoor, het kortetermijngeheugen is voldoende om een handeling af te kunnen maken een relatief stabiele lichamelijke gezondheidssituatie</li> <li>• Eigen woonruimte en internetverbinding (of Wifi)</li> <li>• Mantelzorger of zorgverlener die de app instelt, bijhoudt, en beschikt over smartphone, iPad of laptop met internet. Tijdsbesteding: 2 uur bij eerste gebruik, daarna 10 - 15 min per week om te kunnen evalueren en bijwerken.</li> </ul>		

Wil je Tessa inzetten? Vraag een offerte aan via [info@dementiewinkel.nl](mailto:info@dementiewinkel.nl)

## Tessa: een hulpmiddel voor een cognitieve beperking

Tessa is een hulpmiddel voor een cognitieve beperking: het vermindert de symptomen van een beperking, of ziekte, zodat mensen meer zelf kunnen. Het concept is niet anders dan een kruk. Maar om te begrijpen hoe je Tessa effectief inzet als hulpmiddel moeten we de hersenen in duiken.

Cognitieve beperkingen als Parkinson, een CVA, autisme of een trauma beschadigen allemaal het brein op een andere manier, maar er zit overlap in de effecten. Dit kan je begrijpen door de manier waarop onze hersenen zijn opgebouwd, gesimplificeerd hebben mensen een “bovenbrein” en een “onderbrein” met ieder hun eigen functies.



Anneke van der Plaats, *De Dag door met Dementie*

**Bovenbrein (Laag 3 & 4), het denkende brein:** prikkels omzetten in actie, initiatief nemen, zelfcontrole, en hogere cognitieve functies als plannen, spraak, herinneren, keuzes maken, besef van tijd, etc.

**Onderbrein (Laag 1 & 2), het emotionele brein:** ongerichte bewegingen en enkelvoudige prikkels bijvoorbeeld zuig- en grijpreflex, binnenkomende prikkels filteren, ordenen, driften, en zo een beeld te krijgen van wat je ziet, hoort en voelt.

Een cognitieve beperking tast vaak het boven-brein aan waardoor iemand moeite krijgt met de bijbehorende functies, bijvoorbeeld: het nemen van initiatief, het geheugen, plannen, complexe handelingen of het controleren van eigen emoties. Hierdoor vergeten sommige mensen te eten of te bewegen, maar de aandoening kan ook bijv. eerst de spraakfunctie beschadigen.

Het beschadigde brein maakt de persoon ook vatbaarder voor angst waardoor iemand sneller vanuit “fight-or-flight” reageert. Bijvoorbeeld als iemand agressief reageert op onverwacht bezoek. Door de stress reageert iemand “reflexmatig” met agressie of weerstand wat vaak vervelend is voor degene zelf, en ook voor de omgeving.

Tessa vermindert de symptomen door aangetaste functies (deels) te vervangen met gesproken berichten, vragen of muziek. Bijvoorbeeld: als Tessa herinnert “het is 8 uur, tijd om te ontbijten” wordt iemand geholpen zelf het initiatief te nemen en zelfstandig dagelijkse activiteiten uit te voeren. Of doordat bijvoorbeeld Tessa aankondigt: “over 20 minuten word je opgehaald” helpt Tessa iemand zich klaar te maken, en angst en eventuele weerstand te voorkomen. Zo vermindert Tessa de symptomen van de cognitieve beperking en kan iemand meer zelf.

Omdat de symptomen van een cognitieve beperking verschillen per persoon is het belangrijk eerst naar de symptomen te kijken of Tessa kan helpen. Zo kan Tessa iemand die last heeft van apathie vaak goed helpen, maar iemand die uitval verschijnselen niet. Om hierbij te helpen hebben we een inzetwijzer opgesteld die de cliënt selectie benadert vanuit de zorgvraag in plaats vanuit de ziekte.

Ten tweede, omdat de effecten verschillen per persoon is het van belang om de inzet en de berichten van Tessa aan te passen aan de situatie en de persoon. Dit is zeker van belang bij ziektes die progressief zijn, zoals dementie of sommige vormen van verstandelijke beperkingen.

Zo kan je Tessa inzetten als hulpmiddel zodat iemand zelf meer kan, ondanks een beperking.